

Ponovno promišljanje spomenika u Istočnoj i Jugoistočnoj Evropi: Šta smo videli u proteklih 30 godina, a šta bismo želeli da vidimo?

Deseti evropski istorijski forum

Sa komšijama iz istočne, centralne, i jugoistočne Evrope povezuju nas tri decenije prepune istorijskih događaja, kojima se „Istok” repositionirao nakon pada Sovjetskog Saveza i Jugoslavije – delimično u atmosferi ponovnog oživljavanja i euforije zbog slobode, ali takođe i u krvi. Kako su se nove-stare države suočile sa prikazima svojih istorija? Koje slike su ostale isklesane u kamenu, a koje su bile predmet napada? U čemu se ogledaju ikonografije junaštva i viktimizacije? Gde je nasleđe ostalo vidljivo, a koji slojevi sećanja su prekrili stare? U kakvom stanju je rasprava o spomenicima, i kakve spomenike želimo u budućnosti?

Komemorativne ploče, trijumfalni lukovi, natpisi – staromodni? Zašto su ovi elementi još uvek predmet sve žustrijih debata, pa čak i svađa?

Istorijski forum, koji će se i ove godine zbog pandemije održati virtuelno, daje platformu za ponovno promišljanje i diskusiju o kulturama i politikama sećanja u poslednjih 30 godina u istočnoj i jugoistočnoj Evropi, kao i o vidovima njihovog konkretnog otelotvorenja u starim i novim spomenicima. Takođe nameravamo i da proučimo da li je moguć alternativni način bavljenja upitnim spomenicima.

Učestvuju:

- Aleida Asman, Univerzitet u Konstancu (em.)
- Irina Kaštalian, istorijska radionica „Leonid Levin”, Minsk
- Ivo Goldštajn, Univerzitet u Zagrebu
- Elene Kekelia, Univerzitet u Virdžiniji, Šarlotsvil, S.A.D.

i drugi.

Evropski istorijski forum je zajednička inicijativa Fondacije „Hajnrih Bel” i njenog partnera iz Rusije, Naučno-istraživačkog i obrazovnog centra „Memorial”, čiji cilj je da omogući razmenu uglavnom mladih istoričarki i istoričara, zaposlenih u muzejima, medijima i nevladinom organizacijama iz istočne, jugoistočne i zapadne Evrope. Na taj način promovisaćemo pan-Evropski diskurs o kulturama sećanja i politike istorije.

Istovremeno, Forum se obraća svima koji u profesionalnom ili privatnom kapacitetu kritički promišljaju istoriju 20. veka i nastavu te istorije.

Forum se održava na nemačkom, ruskom, bosansko-srpsko-hrvatskom i engleskom jeziku uz obezbeđen simultani prevod.

Informacije: Nina Hape, Odsek za istočnu i jugoistočnu Evropu, Fondacija „Hajnrih Bel“, E-Mail: happe@boell.de, Telefon +49(0)30 285 34 – 384

Molimo da se registrujete putem našeg [kalendara](#).

RASPORED

Utorak, 18.05.2021.

16:00 Reč dobrodošlice

Valter Kaufman,
Fondacija „Hajnrih Bel“
Berlin, i **Irina Šerbakova,**
„Memorial“ Moskva

16:30 **Spomenici i njihove funkcije u modernim društvima**

Intervju sa **Aleidom Asman,** Konstanc

17:00 **Nasleđe propalih imperija: komemorativne prakse i spomenici u proteklih 30 godina**
Koje su značajne osobine spomenika u istočnoj i jugoistočnoj Evropi? Šta nam oni govore o dominantnoj politici istorije i vrednostima u poslednjih 30 godina?
Kakav je odnos prema nasleđu sovjetskih i jugoslovenskih spomenika? Mogu li oni ponovo postati moderni?
Koje razdelne linije su uspostavljene 1990/91 u istočnoj i jugoistočnoj Evropi? Kako su se razvile nakon 1991?

Miša Gabovič, Ajnštajn
Forum Potsdam
Irina Kaštaljan, Istorijska radionica Minsk
Ivo Goldštajn, Univerzitet u Zagrebu
Razgovor vodi: **Nina Hape,** Fondacija „Hajnrih Bel“, Berlin

18:15 Pauza

18:30 **Alternativne interpretacije / Odnos prema postojećim spomenicima**
Koje spomenike treba sačuvati i obnoviti, a koje ne?

Jelica Jovanovic, Grupa arhitekata
Elene Kekelia, Katedra za sociologiju, Univerzitet u Virdžiniji

Kako funkcionišu politički i istorijski mitovi i kako se otelotvoruju u spomenicima?

Kako se može sprečiti rat spomenicima (Staljin u Gruziji)?

Zašto su neki spomenici poštovani, dok su drugi predmet podsmeha?

Kako treba da izgledaju savremeni spomenici?

Denis Šabaev, reditelj dokumentarnog filma „Mira”

Razgovor vodi: **Johanes**

Fosvinkel, Fondacija

„Hajnrih Bel” Moskva